

اثر بحران های مالی بر اقتصاد جهانی

عصمت اولادشنبه^{۱*}

۱- کارشناس ارشد اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان

بحران های مالی، یکی از پدیده های رایج در طول حیات اقتصادی کشورها بوده اند. پدیده بحران مالی، مقوله ای که خود پیامد و اثر سوء رفتارهای اقتصادی قدرت های پولی جهان می باشد، با رکود شدید در بازارهای سهام، کاهش قیمت نفت، کاهش تولیدات صنعتی، ورشکستگی بانک ها و بنگاه های صنعتی بزرگ و در نهایت کاهش ثروت و بیکاری شدید مردم و در یک کلام کاهش شدید رشد اقتصادی و در نهایت بی ثباتی اقتصادی همراه می باشد.

به دلیل عدم ارتباط بازار مالی ایران و درآمیختگی اندک آن با بازار جهانی، اثرات مستقیم و فوری بحران در بخش پولی و مالی کشور، همانند کشورهای اروپایی و آسیای جنوب شرقی قابل توجه نبوده، اما اثرات غیر مستقیم و بلندمدت بحران در بازارهای مالی و همچنین بخش واقعی اقتصاد، اندک اندک پدیدار می شود و انتظار می رود با توجه به وابستگی اقتصاد ایران به درآمدهای نفتی، بحران تأثیر معنی داری بر متغیرهای کلان داشته باشد.

کلمات کلیدی: بحران مالی، اقتصاد جهانی.

۱. مقدمه

به طور کلی بحران مالی به موقعیتی اطلاق می شود که طی آن و در نتیجه یورش به بازار ارز، پول رایج کشور شدیداً با کاهش ارزش مواجه می شود و یا ذخایر بین المللی شدیداً کاهش می یابد و یا ترکیبی از این دو اتفاق رخ می دهد (نادری، ۱۳۸۲). این تعریف بحران طیف گسترده ای از بحران های پیش آمده در متغیرهای مالی را در بر می گیرد. بحران مالی می تواند ناشی از ایجاد اختلال در یکی از مبادی بخش مالی اقتصاد بوده و به دلیل وجود ارتباطات و روابط مالی با سایر متغیرهای مالی و بخش واقعی اقتصاد سرایت نماید (نوری و همکاران، ۱۳۸۸).

بررسی های انجام شده نشان می دهد که بحران های مالی جهانی از دو طریق بر کشورهای در حال توسعه اثر می گذارند: (۱) سرایت مالی و (۲) سرایت رکود اقتصادی کشورهای توسعه یافته به کشورهای در حال توسعه. سرایت رکود اقتصادی کشورهای صنعتی به کشورهای در حال توسعه خود از مجراهای مختلفی صورت می گیرد که شامل تجارت و قیمت های تجاری، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، انتقالات وجه، وام های تجاری و کمک های مالی می باشد. در این میان، بازندگان اصلی بحران های مالی، کشورهای کمتر توسعه یافته و در حال توسعه ای هستند که برای توسعه خود، به رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته و تقاضای آن ها برای کالای صادراتی وابسته هستند. در واقع امروزه کشورهای در حال توسعه بیش از کشورهای توسعه یافته به ثبات و رشد اقتصادی در اقتصاد جهان نیاز دارند (رحیمی، ۱۳۹۱).

*Corresponding author: MS.c. of Economy, Shahid Bahonar university of Kerman.
Email: sky.esmat@gmail.com